

Fattigdom i Danmark

Regeringen løfter flest børn ramt af loftet over fattigdomsgrænsen

Regeringen giver med et nyt midlertidigt børnetilskud en håndsrækning til de fattigste børnefamilier i Danmark. Knap 28.000 børn får glæde af det nye tiltag. Tilskuddet skønnes at løfte ca. 3.800 børn ramt af kontanthjælpsloftet over fattigdomsgrænsen, mens tallet er knap 2.400 for børn ramt af integrationsydelse. Det er et skridt i den rigtige retning, da der er tale om et opgør med de seneste års fattigdomsskabende ydelsespolitik.

af analytiker **Sune Caspersen**

30. september 2019

Analysens hovedkonklusioner

- Et nyt midlertidigt børnetilskud vil afhjælpe den økonomiske situation for de fattigste børnefamilier ramt af kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen. Det skønnes at ville hjælpe omkring 14.300 familier med 27.900 børn.
- Den økonomiske situation for alle de omfattede familier vil blive forbedret uanset om de løftes over fattigdomsgrænsen. De vil i gennemsnit modtage 1.550 kr. om måneden, svarende til en fremgang på 4,9 pct. af den disponible indkomst.
- Familierne, som tilskuddet er målrettet, befinder sig omkring fattigdomsgrænsen og mange af dem kan kategoriseres som relativt fattige. Tilskuddet skønnes at løfte ca. 3.800 børn i familier på kontanthjælp over fattigdomsgrænsen, mens tallet er knap 2.400 for børn i familier på integrationsydelse.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

Tlf. 33 55 77 17

Mobil 40 25 18 34

la@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Midlertidigt børnetilskud løfter tusindvis af børn ud af fattigdom

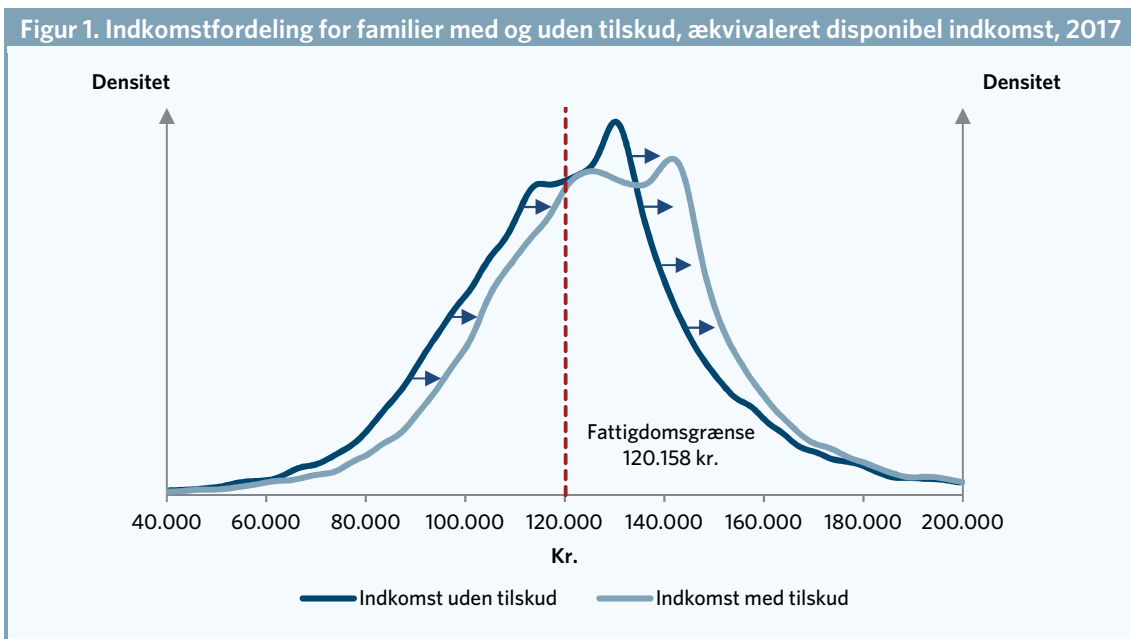
Der er et midlertidigt børnetilskud på vej til de børnefamilier, der er ramt af kontanthjælpsloftet eller er på integrationsydelse. Tilskuddet skal afhjælpe den økonomiske situation for de berørte familier, indtil en ny struktur for ydelsessystemet er på plads.

Tilskuddet udgør mellem 550 og 700 kr. om måneden pr. barn under 15 år afhængig af forsørgerens ydelse og familietype. Enlige forsørgere vil modtage yderligere 650 kr. i supplerende tilskud. Det midlertidige børnetilskud er skattefrit, men kan maksimalt udgøre det beløb, man har mistet pga. kontanthjælpsloftet eller som følge af at være på integrationsydelse fremfor kontanthjælp. Beskæftigelsesministeriet vurderer, at omkring 14.300 familier med 27.900 børn vil modtage det midlertidige børnetilskud om måneden, og det vil blive udbetalt med tilbagevirkende kraft fra august 2019.

Vi har undersøgt, hvordan det midlertidige børnetilskud påvirker de fattigste familiers økonomi ved at foretage en hypotetisk beregning af, hvis tilskuddet havde eksisteret i 2017, som er det seneste år, der er tal for indkomster og fattigdom. Derved kan vi belyse konsekvenserne for familiernes økonomi, og i hvor høj grad det midlertidige børnetilskud kommer børnefattigdom til livs. Fremgangsmetoden er beskrevet yderligere i boks 1.

Mange familiers økonomiske situation forbedres af det midlertidige børnetilskud

Tilskuddet vil betyde en indkomstfremgang for familier, der i høj grad befinder sig omkring fattigdomsgrænsen på årsbasis, som er det vigtigste af kriterierne for, om man befinder sig i relativ fattigdom. Det viser figur 1, hvor fordelingen af familiernes indkomst med og uden tilskuddet fremgår. Af figur 1 ses det, at fordelingen rykker mod højre, hvilket afspejler, at indkomsten stiger, og familierne derved får flere penge til rådighed. Nogle familiers indkomst ligger uden tilskuddet under fattigdomsgrænsen, mens andre familiers indkomst ligger over. Det samme er tilfældet når indkomsten opgøres med det midlertidige børnetilskud, men antallet af familier i målgruppen under fattigdomsgrænsen falder dog.

Anm: Den opgjorte indkomst er pr. familie og husstandsækvivaleret således, at indkomsten på tværs af familietyper er sammenlignelig med niveauet for en enlig person. Indkomstfordelingen er alene opgjort for familier, som modtager det midlertidige børnetilskud i mindst 1 måned. Fattigdomsgrænsen er opgjort som 50 pct. af medianindkomsten i 2017. Se boks 1 for yderligere om, hvornår man kan betegnes som fattig.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

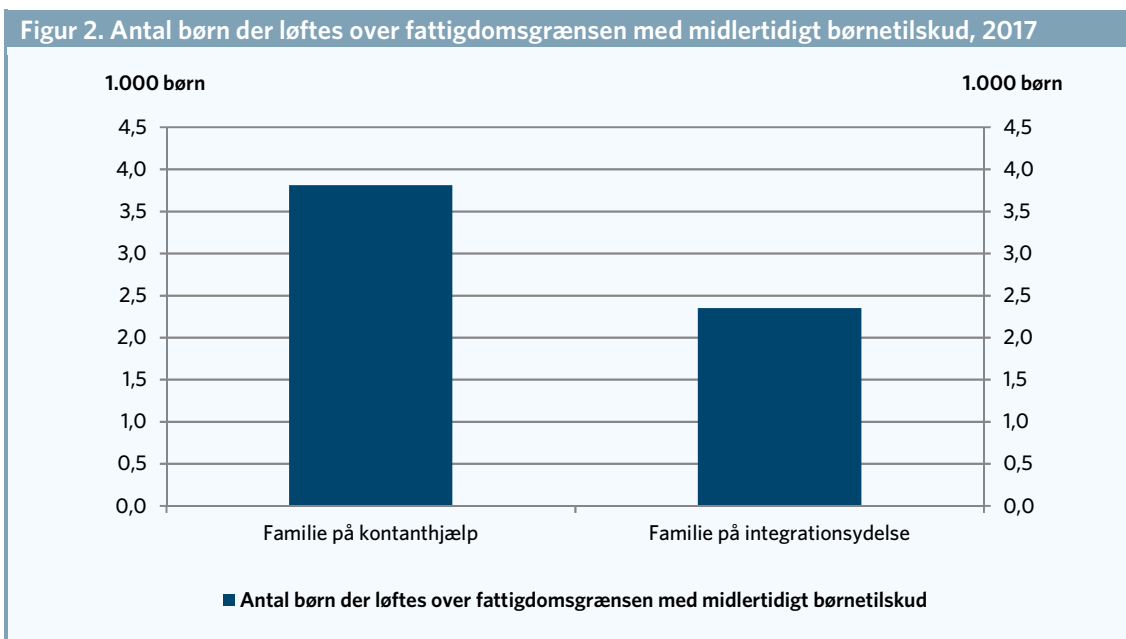
Der er også stor spredning i familiernes indkomst, som det fremgår af figuren, hvilket skyldes, at den økonomiske situation for familierne ofte ændrer sig i løbet af året. Det kan fx være den enlige forsøger, der i starten af året er på kontanthjælp, men kommer i arbejde og får en højere månedlig indtægt. Derved bliver familiens indkomst på årsbasis et gennemsnit af at være på ydelser i nogle måneder og i arbejde de øvrige måneder. Andre overgår måske til et ressourceforløb, hvor kontanthjælpsloftet ikke gælder. Og for andre går det den anden vej, hvis de falder ud af dagpengesystemet og ryger på kontanthjælp.

Selvom en families indkomst på årsbasis ligger over fattigdomsgrænsen, kan der dermed godt være måneder, hvor indkomsten pr. måned ligger under, hvor det kan være svært at få pengene til at række hele måneden. Det er i disse måneder, at det midlertidige børnetilskud er målrettet og ment til at afhjælpe det økonomiske pres.

Tusindvis af børn ramt af kontanthjælpsloftet løftes over fattigdomsgrænsen

Som figur 1 viser, rykker nogle familier ud af relativ fattigdom, når det midlertidige børnetilskud regnes med. Figur 2 viser, hvor mange børn, der løftes over fattigdomsgrænsen målt med Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom, som er den primære indikator for verdensmål nr. 1 om at afskaffe fattigdom. I figuren tæller alle børn under 18 år med selvom det midlertidige børnetilskud er målrettet børn under 15 år. Det skyldes, at de ældste børn i familien også får glæde af, at familien modtager et tilskud på vegne af deres yngre søskende. De får dermed også mulighed for at rykke over fattigdomsgrænsen.

Som det fremgår af figur 2, skønnes knap 6.200 børn under 18 år at løftes ud af relativ fattigdom som følge af tilskuddet. Heraf er størstedelen berørt af kontanthjælp, ca. 3.800 børn, mens knap 2.400 er berørt af integrationsydelse.

Anm: Tilskuddet tildeles på månedsbasis afhængig af forsøgerens ydelser og nedsættelse af støtte som følge af kontanthjælpsloftet. Fattigdomsgrænsen opgøres på baggrund af familiens samlede indkomst i året. "Kontanthjælp" omfatter i figuren også uddannelseshjælp for forsørgere under 30 år. Opgjort med udgangspunkt i Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom i 2017 for børn under 18 år.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

I det store billede er der tale om en reduktion af børnefattigdommen på knap 10 pct., da der i 2017 var ca. 64.500 børn under fattigdomsgrænsen. Men bare fra 2016 til 2017 steg antallet af fattige børn med 12.000.

Tabel 1 viser, hvor meget det midlertidige børnetilskud udgør for de omfattede familier. I gennemsnit vil tilskuddet øge familiernes rådighedsbeløb med 1.550 kr. om måneden, hvilket er markant forbedring af deres økonomiske situation. Det svarer til en fremgang på 4,9 pct. af den disponible indkomst. Uanset om familierne løftes over fattigdomsgrænsen, er der dermed tale om en mærkbar hjælp til de fattigste børnefamilier med en presset økonomi.

Tabel 1. Gennemsnitligt midlertidigt børnetilskud, 2017

	Kr. pr. måned	Pct. af disponibel indkomst
Midlertidigt børnetilskud pr. familie	1.550	4,9

Anm: Tilskuddet tildeles på månedsbasis afhængig af forsørgerens ydelser og nedsættelse af støtte som følge af kontanthjælpsloftet. Beløb er afrundet til nærmeste 50 kr. Det gennemsnitlige beløb er kun opgjort for måneder, hvor familien modtager det midlertidige børnetilskud. Opgørelsen i procent af disponibel indkomst er foretaget på husstandsækvivalerede beløb.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Boks 1. Sådan har vi gjort

Vi har undersøgt, hvordan det midlertidige børnetilskud påvirker de fattigste familiers økonomi ved at foretage en hypotetisk beregning af, hvis tilskuddet havde eksisteret i 2017, som er det seneste år, der er tal for indkomster og fattigdom. Derved kan vi belyse konsekvenserne for familiernes økonomi, og i hvor høj grad det midlertidige børnetilskud kommer børnefattigdom til livs.

Beregningen er foretaget på baggrund af registerdata på individniveau fra Danmarks Statistik om indkomster og offentlige ydelser og fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om kontanthjælpsloftet. Disse data giver mulighed for i hver enkel måned i 2017 at identificere de personer, der er ramt af kontanthjælpsloftet eller er på integrationsydelse, og hvor meget deres støtte er blevet reduceret. Beregningen af børnetilskuddet mht. antallet af børn foretages med udgangspunkt i ydelsesmodtagerens familiesituation ultimo 2017.

Børnetilskuddet er målrettet familier, der er ramt af kontanthjælpsloftet eller på integrationsydelse, som på grund af det lave ydelsesniveau i overvejende grad befinder sig under fattigdomsgrænsen. Tilskuddet gives på månedsbasis og familiernes situation kan ændre sig i løbet af året (fx ved at komme i arbejde, par der flytter sammen eller fra hinanden), mens indkomster og fattigdom måles over et helt indkomstår. Det betyder også, at familier, der modtager tilskuddet i et par måneder, ikke nødvendigvis er under fattigdomsgrænsen, da denne opgøres for hele indkomståret. Familiens økonomiske situation kan dog godt i fravær af tilskuddet have været så presset, at den ville have været under fattigdomsgrænsen opgjort på månedsbasis.

Fattigdomsgrænsen

Definitionen af fattigdom følger Danmarks Statistiks indikator for relativ fattigdom, som er udviklet til at følge udviklingen i Danmark for FN's verdensmål nr. 1 om at afskaffe fattigdom. Fattige familier har en disponibel indkomst og nettoformue på mindre end 50 pct. af medianindkomsten i året. Familier, hvor hovedforsørgeren er studerende er udeladt fra opgørelsen, og unge der flytter hjemmefra i løbet af året regnes heller ikke for fattige, hvis deres forældre ikke er det.